

VAIKEUSASTE:

Oikeilla työkaluilla ja hyvillä ruuveilla lautulattian asentaminen on helppoa.

AJANKÄYTTÖ:

Asennuksesta selviää päivässä. Mutta laudat on lisäksi ilmastoitava ja lattia pintakäsiteltävä.

HINTA:

Täyspuisia lattiaautoja voi löytää jopa 15 €/m² hintaan. Lisäksi tarvitaan liimaa, ruuveja ja pintakäsittelyainetta.

TÄYSPUULattia edulliseen hintaan

Miksi asentaa kelluva lukkopontattava laminaattilattia, kun lähes samaan hintaan saa täyspuulattian?
Täyspuulattia on monin tavoin parempi ratkaisu.

Rakennustarvikeliikkeistä löytyy luokittelemattomia mäntylautoja puulattiaa varten edullisesti. Hyvä tarjous vastaa hinnaltaan halvimpia lukkoponttilattioita eli maksaa noin 15 € neliömetriltä.

Täyspuisen mäntylattian valinta kannattaa monestakin syystä: Lattian päällä on pehmeämpi ja mukavampi astella. Se on puhdas luonnontuote eivätkä askeläänet kuulu siinä kovin paljon. Pinnan voi hioa useamman kerran, jos se on tarpeen. Huoneen käyttömahdollisuudet laajenevat, sillä täyspuulattia kestää raskaampaakin kuormitusta.

Jos sen sijaan päättyy lukkoponttilaminaattiin, se asennetaan kelluvana. Tällöin sitä ei voi kuormittaa raskailla kalusteilla kuten kaapeilla, lipastoilla,

arkistokaapeilla tms. Lattian pitää saada liikkua, muuten siihen tulee halkeamia.

Täyspuisen lattian huonona puolena on, että se ei ole niin kulutusta kestävä kuin lukkoponttilattia ja laudat ovat hie- man paksumpia. Joka paikassa ei välttämättä ole riittävästi huonekorkeutta täyspuulattiaa varten.

Laudat kiinnitetään ruuveilla

Sekä lukkoponttilattiat että ohuet lautulattiat asennetaan alustalle – joko nykyiselle lattialle tai lastulevyille.

Ratkaisevana erona on, että täyspuiset lattiaaudat kiinnitetään ruuveilla alustaan ja lukkoponttilattia jätetään kelluvaksi. Lisäksi laudat liimataan kaikista päätyliitoksista. Tässä koh-teessa oli valmiina lastulevyistä tehty

alusta. Löysimme edullista mäntylautaa, ja huonekorkeus riitti sen asentamiseen ilman kynnysongelmia.

Lattialaudoissa oli enemmän oksa-kohtia kuin hienommissa laatuluokissa, joten tarkistimme huolella varastosta poimimamme laudat.

Täyspuulattian edut lukkoponttilattiaan verrattuna:

- Sen päällä on pehmeämpi ja mukavampi astella.
- Askeläänet kuuluvat vähemmän.
- Pinnan voi hioa.
- Täyspuulattialle voi asettaa raskaitakin kalusteita, sillä se on kiinnitetty alustaan.

Valmistelut

Kun laudat asennetaan vanhan lautalattia-alustan päälle – tai kuten tässä lastulevyille – laudat voi asentaa haluamansa suuntaisesti. Jos laudat asennetaan seinästä seinään ilman saumoja, lattiasta tulee erityisen kaunis.

Alustan pitää olla kuiva ja vakaa – se ei saa keinua. Sen pitää olla myös tasainen ilman koloja ja kohoumia. Useimmat puulattiat vaativat, että alusta ei saa heittää 2 mm enempää 2 metrillä ja 0,6 mm 25 senttimetrillä.

Voit tarkistaa kahdella metrin pituisella oikaisulaudalla (esim. suora lauta) ja nivelimitalla, että alusta on tasainen.

Lattialautojen päällä on pehmeämpi ja mukavampi kävellä kuin lukkoponttilaminaatilla.

2 Tarkista, että huone on suorakulmainen. Mittaa 150 cm seinästä ulospäin molemmissa kulmissa sillä sivulla, josta aiot aloittaa lautojen asentamisen. Merkitse linja liitunarulla. Se toimii tarkistuslinjana, jota voit käyttää lattiaa asentaessasi.

1 Poista lattiasta kaikki epätasaisuudet. Kaavi lastalla tasoitmassa tai muut vastaavat läiskät pois. Tarkista, onko lattiassa esiin työntyviä ruuveja tai nauloja. Jos alusta on epätasainen, sen voi joutua tasoittamaan tai hiomaan.

3 Sijoita ensimmäinen lattialauta seinää vasten. Käytä ohuita kiiloja, esim. kovalevystä, jotta saat laudat 5–7 mm irti seinästä. Tarkista, että etäisyys tarkistuslinjaan on sama joka kohdassa. Me asensimme äänieristeen lattian alle.

5 HYVÄÄ VINKKIÄ kun asennat lattiaa

Miten viimeinen lauta saadaan paikalleen? Kuinka kauan lautoja pitää ilmastoida? Miten ne asennetaan limitysten? Tässä muutamia kysymyksiä, joihin saat nyt vastaukset.

1. Laudat on ilmastoitava. Älä irrota lautoja pakkauksista ennen kuin laudat ovat siinä huoneessa, johon ne asennetaan. Niiden on hyvä antaa olla siellä vähintään kolme vuorokautta tavallisessa huoneenlämmössä. Näin varmistetaan, että alustan ja lattialautojen lämpötila ja kosteus on sama.

2. Käytä iskukapulaa. Lautojen urat ja pontit ovat yleensä niin tiukat, että ne on iskettävä yhteen. Jotta et vaurioittaisi lautojen pontteja, käytä iskukapulaa. Tarkista etäisyys jokaisen laudan ja tarkistuslinjan välillä ja oikaise lauta, jos se on tarpeen.

Asenna lattia

Ensimmäiset laudat asennetaan ja kiinnitetään ura seinää vasten. Muista jättää liikkumavaraa. Pitkälle sivulle noin 5–7 mm, päätyihin jätetään mielellään hie-
man vähemmän rakoa.

Laudat voidaan naulata tai ruuvata kiinni. Jos käytät nauvoja, ne pitää upottaa. Me päätämme käyttää ruuveja lautojen kiinnittämiseen.

Käytä lattiaruuveja. Ne ovat pitkiä ja kapeita, ja niissä on pieni, kapea, upotettu kanta.

VINKKI

Jos lattialaudat ovat ohuita, kannattaa esiporata ennen kuin ruuvaa. Tässä käyttämämme laudat ovat vain 14 mm paksuja, joten esiporaamme niitä varten.

TARVIKKEET

Puulaatu. Kun ostaa edullisen puulattian, puu voi olla tavallista pehmeämpää. Mutta merkittävin ero on yleensä oksien lukumäärä ja sijainti. 2. luokkaan lajitteluis-
sa mäntylautoissa on enemmän oksakohtia, ja jotkut niistä voivat sijaita aivan laudan reunassa. Pahimmassa tapauksessa oksa-
kohdat voivat olla irti. Näitä ei näe 1. luokan puutavarassa.

Ruuvin täytyy mennä niin syväälle puuhun, että se ei hankaloita seuraavan laudan asennusta.

1 Sijoita lattiaruuvit pontin kulmaan ja ruuvaa ne viistoon. Ruuvi asennetaan noin 45 asteen kulmaan. Seuraava ruuvi sijoitetaan korkeintaan 60 cm:n päähän edellisestä.

3 Viimeisiä kokonaisia lautoja ei saa iskettyä paikalleen iskukapulalla vaan tarvitaan lattiarautaa. Jos laudat kootaan urista ja ponteista päätyliitoksissa, lattiarauta on hyvä apuväline tähänkin.

2 Asenna seuraava lauta. Muista tarkistaa, että etäisyys tarkistuslinjaan on sama molemmissa päädyissä. **VINKKI:** Jos laudat pitää katkaista pituuteen, lopputuloksesta tulee paras, kun päätyliitokset liimataan yhteen.

4 Viimeistä lautta ei voi ruuvata kiinni samalla tavalla kuin edellisiä. Se pitää kiinnittää ylhäältä päin. Kun lauta on paikallaan, esiporaa lähelle seinää ja kiinnitä lauta varovasti ruuvilla.

3. Asenna laudat limittäin. Jos et voi asentaa lautoja seinästä seinään, ne pitää asentaa limittäin. Ensimmäisen rivin viimeinen lauta ei saa olla 60 cm lyhyempi, ja saumojen välillä pitää olla vähintään 60 cm. Usein laudat voi asentaa aloittamalla uusi rivi edellisen rivin viimeisellä laudankappaleella. Näin hukkapaloja tulee mahdollisimman vähän. Asennustapa selviää piirroksesta.

60	190	190
120	190	130
180	190	70

4. Laita päätyihin liimaa. Jos päädyissä on urat ja pontit, ne liimataan yhteen (mutta käytä liimaa vain päädyissä ei koskaan pitkällä sivuilla). Laita liima pontin alareunaan ja napauta päädyt tiiviisti yhteen.

WWW

Lattiатеema Tee Itse -lehdessä.

Jos kaipaat lisää vinkkejä ja ideoita ja taustatietoa puulattioista, lue Tee Itse 14/2010 -lehdessä ollut teema-artikkeli. Jutut löytyvät myös kotisivuilta: www.teeitse.com

TARVIKELUETTELO

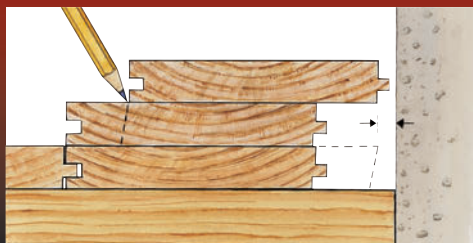
Tarvikkeet

- Lattialautoja (tässä 14 x 117 mm mäntyä)
- Lattiaruuveja
- Lakkaa tai öljyä
- Kiilapaloja (muovia tai kovalevyä)

Erikoistyökalut

- Katkaisu-/jiirisaha
- Lattiarauta
- Tarv. liitunarua (lyijykynäkin voi käyttää)

5. Viimeinen lauta. Kun viimeinen lauta seinää vasten on paikallaan, asennetaan seuraava lauta tarkasti edellisen laudan päälle. Tämän jälkeen asennetaan uusi lauta seinää vasten (muista jättää tilaa liikuntasaumalle). Nyt voit merkitä ja sahata viimeisen laudan leveyteen.

Jos haluat säästää ...

Jos ostat valmiiksi lakattuja lattialautoja, saat uv-kovetetun lakkapinnan, joka kestää enemmän kulutusta kuin jos lakkaisit lattian itse. Toisaalta voit säästää aika lailla lakkaamalla (tai öljymällä) laudat itse. Me käsitelimme mäntylaudat vesiohenteisella lakalla kahteen kertaan. Lisäsimme lakkaan itse valkoisia pigmenttejä (titaanioksidia). Pigmenttejä voi ostaa erikseen.

